

PENGUASAAN ILMU TAJWID DALAM KALANGAN
PELAJAR UNIVERSITI: SATU KAJIAN DI KULLIYAH
HOSPITALITI & SENI KREATIF, UNIVERSITI ISLAM
ANTARABANGSA SULTAN ABDUL
HALIM MU'ADZAM SHAH,
KUALA KETIL, KEDAH

QAMARIAH BINTI IBRAHIM
M1720459M07

SARJANA PENGAJIAN AL-QURAN
KULLIYAH USULUDDIN DAN SAINS AL'QURAN
UNIVERSITI ISLAM ANTARABANGSA
SULTAN ABDUL HALIM MU'ADZAM SHAH

1440H/2018

ABSTRAK

Penyelidikan yang dijalankan ini ialah satu kajian yang melibatkan bidang ilmu tajwid. Ilmu tajwid merupakan salah satu cabang daripada cabang-cabang ilmu al-Quran yang penting. Mempelajari ilmu tajwid adalah fardu kifayah, manakala mempraktikkan bacaan bertajwid adalah fardu ain. Kewajipan membaca al-Quran bertajwid merupakan tuntutan kepada semua mukalaf. Aspek tajwid yang menjadi tumpuan kajian ialah ilmu tajwid yang berkaitan dengan hukum nun *sakinah* dan tanwin. Penguasaan terhadap hukum nun *sakinah* dan tanwin sangat dititikberatkan kerana ianya merupakan sebahagian daripada asas ilmu tajwid. Oleh itu, kajian ini dilaksanakan bagi mengenalpasti tahap penguasaan ilmu tajwid pelajar-pelajar Kulliyah Hospitaliti & Seni Kreatif di Universiti Islam Antarabangsa Sultan Abdul Halim Mua'dzam Shah (UniSHAMS). Seramai 50 orang responden telah terlibat dalam menjayakan kajian ini. Data kajian dikutip daripada satu set soal selidik yang melibatkan latar belakang responden dan soalan ujian teori. Keseluruhan data yang diperolehi telah dianalisis dengan menggunakan perisian *Statistical Package for the Social Sciences* (SPSS). Secara keseluruhannya, kajian yang dijalankan ini mencapai objektif yang ditetapkan oleh pengkaji iaitu untuk mengkaji penguasaan hukum nun *sakinah* dan tanwin responden. Hasil analisis data menunjukkan tahap penguasaan responden pada tahap sederhana. Oleh itu diharapkan agar pelajar-pelajar Kulliyah Hospitaliti & Seni Kreatif diberikan pendedahan yang lebih mendalam berkaitan hukum tajwid demi meningkatkan mutu bacaan al-Quran mereka.

ABSTRACT

This research is a study involving the field of tajwid knowledge. Science of tajwid is one of the important branches of knowledge of the Qur'an. Studying the tajwid knowledge is fardu kifayah while practicing the verses in tajwid is fardu ain. The obligation to read al-Quran is a must to all mukalaf. The tajwid aspect which is the focus of the study is the tajwid knowledge related to the laws of nun sakinah and tanwin. The mastery of the law of nun sakinah and tanwin is very much emphasized as it is part of the basis of tajwid knowledge. Therefore, this study was conducted to identify the level of tajwid knowledge of Kulliyah Hospitaliti & Creative Arts students at Sultan Abdul Halim Mua'dzam Shah International Islamic University (UniSHAMS). A total of 50 respondents were involved in this study. The survey data were collected from a set of questionnaires that involved respondent's background and theory test questions. The whole data obtained were analyzed using the *Statistical Package for the Social Sciences Software* (SPSS). Overall, this study has achieved the objectives set by the researcher to study the mastery of the law of nun sakinah and tanwin of the respondents. The result of the data analysis shows the level of respondent's mastery was at a moderate stage. Hence it is hoped that Kulliyah Hospitality & Creative Arts students will be given more in-depth exposure to tajwid law in order to improve the quality of their Quran recitation.

ISI KANDUNGAN

Abstrak	i
Abstract	ii
Pengakuan	iii
Penghargaan	iv
Isi Kandungan	vi
Senarai Transliterasi	x
Senarai Singkatan	xiv

BAB I PENGENALAN

1.1	Pendahuluan	1
1.2	Latar Belakang Kajian	3
1.3	Definisi Konsep	4
1.3.1	Penguasaan	4
1.3.2	Ilmu Tajwid	4
1.3.3	Kulliyyah Hospitaliti & Seni Kreatif	5
1.3.4	Universiti Islam Antarabangsa Sultan Abdul Halim Mua'dzam Shah	5
1.4	Penyataan Masalah	5
1.5	Objektif Kajian	6
1.6	Kepentingan Kajian	7
1.7	Tinjauan Kajian Lepas	7
1.8	Skop Kajian	9
1.9	Metodologi Kajian	10
1.9.1	Kajian Kepustakaan	10
1.9.2	Kajian Pensejarahan	11
1.9.3	Kaedah Temu Bual	11
1.9.4	Kaedah Soal Selidik	12
1.10	Kesimpulan	12

BAB II KONSEP HUKUM NUN *SAKINAH* DAN TANWIN

2.1	Pengenalan	13
2.2	Ilmu Tajwid	14
2.3	Nun <i>Sakinah</i> dan Tanwin	15
2.3.1	Nun <i>Sakinah</i>	15
2.3.2	Tanwin	17
2.4	Hukum Nun <i>Sakinah</i> dan Tanwin	19
2.4.1	Izhar Halqi	19
2.4.2	Idgham	21
2.4.3	Iqlab	24
2.4.4	Ikhfa' Haqiqi	25
2.5	Kesimpulan	26

BAB III LATAR BELAKANG LOKASI KAJIAN

3.1	Pengenalan	28
3.2	Pengenalan UniSHAMS	28
3.2.1	Sejarah Awal Penubuhan	29
3.2.2	Idea Penubuhan UniSHAMS	30
3.2.3	Operasi UniSHAMS serta Perkembangannya	31
3.2.4	Visi, Misi dan Moto UniSHAMS	32
3.3	Pengenalan Kuliyyah Hospitaliti & Seni Kreatif	33
3.3.1	Sejarah Kuliyyah Hospitaliti & Seni Kreatif	33
3.3.2	Visi, Misi dan Objektif Kulliyyah	34
3.3.3	Program-program yang ditawarkan	35
3.3.4	Diploma Seni Kulinari	36
3.4	Kesimpulan	41

BAB IV ANALISIS DATA DAN DAPATAN KAJIAN

4.1	Pengenalan	42
4.2	Analisis Latar Belakang Responden	42
4.2.1	Jantina	43
4.2.2	Umur	43
4.2.3	Pengalaman Belajar Ilmu Tajwid	44
4.2.4	Bagaimana Mengenali Ilmu Tajwid	44
4.2.5	Keperluan Mempelajari Ilmu Tajwid	45
4.3	Analisis Data Ujian Teori	45
4.3.1	Hukum Membaca al-Quran Bertajwid	45
4.3.2	Kepentingan Mempelajari Ilmu Tajwid	46
4.3.3	Takrif Nun <i>Sakinah</i>	46
4.3.4	Jenis-jenis Tanwin	47
4.3.5	Pembahagian Nun <i>Sakinah</i> dan Tanwin	47
4.3.6	Huruf-huruf Izhar Halqi	48
4.3.7	Cara Bacaan Izhar Halqi	48
4.3.8	Hukum Izhar Mutlaq	49
4.3.9	Huruf-huruf Idgham	49
4.3.10	Pembahagian Idgham	50
4.3.11	Cara Bacaan Idgham	50
4.3.12	Huruf-huruf Iqlab	51
4.3.13	Cara Bacaan Iqlab	51
4.3.14	Huruf-huruf Ikhfa' Haqiqi	52
4.3.15	Cara Bacaan Ikhfa' Haqiqi	52
4.4	Taburan Skor Responden	53
4.5	Kesimpulan	54

BAB V HASIL KAJIAN

5.1	Pengenalan	56
5.2	Rumusan Dapatan Kajian	56
5.2.1	Latar Belakang Responden	56
5.2.2	Ujian Teori	57
5.3	Cadangan	57
5.3.1	Pihak Berwajib	57
5.3.2	Kulliyah Hospitaliti & Seni Kreatif	57
5.3.3	Penyelidik Ilmiah	58
5.3.4	Pelajar Diploma Kulinari	58
5.4	Penutup	58
	RUJUKAN	59
	LAMPIRAN	63